

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO
TOWARZYSTWA SALEZJAŃSKIEGO W ŁĄDZIE NAD WARTĄ
W ROKU SEMINARYJNYM 2014/2015

I. WPROWADZENIE

Współczesny świat stawia coraz to nowe wyzwania przed kapłanami i wychowawcami młodzieży. Salezjanie na wzór swego założyciela, św. Jana Bosko, starają się dobrze przygotowywać do swych zadań, by w myśl swych reguł zakonnych „być w Kościele znakami i nosicielami miłości Bożej do młodzieży”¹. Istotnym czasem formacji do życia zakonnego i kapłaństwa jest okres postnowicjatu. Etap ten ma miejsce w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie, gdzie już od 63 lat kolejne roczniki salezjanów formują się w wymiarze ludzkim, duchowym, intelektualnym i pedagogiczno-pastoralnym, aby być dobrze przygotowanymi do pracy duszpasterskiej i wychowawczej, zwłaszcza z młodzieżą. Odbywa się to w zgodzie z odpowiednimi dokumentami Kościoła. Dlatego też już tyle lat, przy wykorzystaniu systemu prewencyjnego św. Jana Bosko oraz w oparciu o zasady formacji kapłańskiej w Polsce i wskazania salezjańskiego zgromadzenia zakonnego, realizowany jest proces rozeznawania i rozwoju powołań oraz formacji duchowej i kształcenia młodych salezjanów. W omawianym roku akademickim proces ten miał dodatkowe konteksty: Rok Życia Konsekwentnego oraz Jubileusz 200-lecia urodzin św. Jana Bosko.

2. WSPÓŁBRACIA WSPÓLNOTY FORMACYJNEJ ŁĄDZKIEGO POSTNOWICJATU

W roku akademickim 2014/2015 funkcję rektora Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie oraz przełożonego wspólnoty zakonnej sprawował ks. dr hab. Mariusz Chamarczuk. Wraz z nim zarząd seminarium i Radę Domu stanowili: ks. dr Radosław Błaszczyk (wikariusz dyrektora i katecheta), ks. mgr Tomasz Kościelny (prorektor ds. studiów), ks. dr Wojciech Gretka (wykładowca), ks. mgr Jacek Zdzieborski (wykładowca), ks. mgr Józef Dubinić (ekonom), ks. mgr Piotr Przyborski (proboszcz) i ks. mgr lic. Mariusz Słomiński (dyrektor salezjańskiej placówki opiekuńczo-wychowawczej „Dom Młodzieży” w Poznaniu). Ponadto, w skład wspólnoty zakonno-seminaryjnej wchodził: ks. mgr Marek Babicz (kierownik biblioteki seminaryjnej), ks. mgr lic. Czesław Banach, ks. mgr Robert Dmochowski (ekonom salezjańskiej placówki „Dom Młodzieży” w Poznaniu),

¹ *Konstytucje Towarzystwa św. Franciszka Salezego*, wydanie dwujęzyczne włosko-polskie, Rzym 1984, art. 2.

ks. mgr lic. Apoloniusz Domański (zmarł w październiku), ks. Władysław Grochal (długoletni kierownik biblioteki), ks. mgr lic. Władysław Kołyško (pracownik Ośrodka Duchowości Salezjańskiej w Łądzie, spowiednik alumnów i sióstr zakonnych), ks. dr Zenon Klawikowski (kierownik Ośrodka Duchowości Salezjańskiej w Łądzie, spowiednik), ks. mgr Józef Koszewnik, ks. mgr lic. Bolesław Leciej (spowiednik i rekolekcjonista), ks. Tadeusz Piaskowski (spowiednik), ks. Stefan Sztuba (proboszcz w Kowalewie) oraz 13 studentów I roku, 15 studentów II roku oraz 6 studentów III roku. Wszyscy alumni na kursie I i II studiowali filozofię, w tym 10 alumnów z kursu I oraz 9 alumnów z kursu II – dodatkowo pedagogikę. Kurs III, tak jak w latach poprzednich, składał się wyłącznie ze studentów pedagogiki.

3. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA MINIONEGO ROKU SEMINARYJNEGO

Inauguracja roku seminaryjnego 2014/2015 świętowana była w Łądzie w dniu 27 września 2014 roku. Zgodnie z tradycją, została ona poprzedzona pielgrzymką wspólnoty postnowicjackiej do Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Kawnicach, która miała miejsce dwa dni wcześniej. Świętowanie dnia inauguracji zapoczątkowano uroczystą Eucharystią w kościele parafialnym pw. NMP i św. Mikołaja (przewodniczył jej przełożony Inspektorii św. Wojciecha, ks. dr Marek T. Chmielewski, a homilię wygłosił ks. Alfred Leja – inspektor wrocławskiej Inspektorii św. Jana Bosko), po czym uczestnicy uroczystości zebraли się w Sali Opackiej. Po przywitaniu gości przez Księdza Rektora, Prorektor ds. studiów przedstawił sprawozdanie z działalności seminarium w poprzednim roku akademickim.

Wykład inauguracyjny, pt. *Współczesne wyzwania wychowawczo-katechetyczne – refleksja socjopedagogiczna*, wygłosił prof. SWPS dr hab. Jacek Kurzępa, po czym nastąpiła immatrykulacja alumnów I-go roku, której dokonali wspólnie przełożeni Inspektorii Piłskiej (ks. Marek Chmielewski), Krakowskiej (ks. Dariusz Bartocha), Warszawskiej (ks. Andrzej Wujek) i Wrocławskiej (ks. Alfred Leja), poprzez wręczenie indeksów i legitymacje seminaryjne trzynastu alumnom. Wszyscy alumni I roku otrzymali również indeksy praktyk, przydatne w dokumentowaniu licznych form zaangażowania. W okolicznościowych wystąpieniach głos zabrali m.in. Księża Inspektorzy, a także Wójt Gminy Łądek. Po odczytaniu pozdrowień od nieobecnych zebrani odśpiewali dwie zwrotki *Gaudeamus igitur*, aby tradycji stało się zadość. Całości dopełnił jak zwykle uroczysty obiad w refektarzu zakonnym.

Kontynuowana była też wieloletnia tradycja wzajemnych odwiedzin pobliskich, zaprzyjaźnionych uczelni z okazji inauguracji roku akademickiego. W minionym roku władze WSD TS w Łądzie wzięły udział w dziesięciu inauguracjach zorganizowanych w wyższych uczelniach kościelnych i świeckich. Odwiedziły: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie, Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne w Gnieźnie, Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej w Poznaniu, Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Bydgoskiej im. bł. bp. Michała Kozala, Wyższe Seminarium Duchowne Zgromadzenia Misjonarzy Świętej Rodziny w Kazimierzu Biskupim, Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Kaliskiej w Kaliszu, Arcybiskupie Wyższe Seminarium Duchowne w Poznaniu, Wyższą Szkołę Kadr Menedżerskich w Koninie oraz Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Koninie.

Omawiany rok formacji przebiegał w tle wydarzeń ważnych dla Kościoła i Zgromadzenia Salezjańskiego. Rok życia konsekrowanego podkreślono między innymi podczas peregrynacji obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w październiku czy poprzez udział w spotkaniu w Gnieźnie. Nasi przedstawiciele, w osobach ks. dra Zenona Klawikowskiego i ks. Tomasza Kościelnego, wzięli też z tej okazji udział w kwietniowym watykańskim sympozjum w Rzymie.

Był to też rok 200-lecia urodzin św. Jana Bosko. Już w dniach 19-21 września całe seminarium wzięło udział w spotkaniu z Przełożonym Generalnym Salezjanów w Szczecinie.

W ciągu roku jeszcze dwukrotnie społeczność seminaryjna spotkała się z członkami Rady Generalnej – najpierw z ks. Tadeuszem Rozmusem podczas jego wizytacji WSD TS, a następnie w kwietniu – z radcą ds. formacji ks. Ivo Coehlo. Wszyscy też byli obecni na specjalnym kwietniowym sympozjum na UKSW w Warszawie. W seminarium zaś gościł Ksiądz Bosko w peregrynującym po inspektorii piłskiej obrazie.

Podobnie jak w latach poprzednich, miało miejsce sporo inicjatyw w obszarze działalności edukacyjnej i kulturalnej. Wśród nich warto wymienić: koncert Orkiestry Filharmonii Poznańskiej

z cyklu *Wiedeńczycy nad Wartą* (13 września), akademię z okazji Dnia Papieskiego (12 października), obchody Dnia Edukacji Narodowej (14 października), uroczysty koncert *Małe muzykowanie* (11 listopada) w wykonaniu okolicznej młodzieży czy wieczór muzyczny, czyli *Cecyliadę* (25 listopada). Kontynuowana była działalność koła teatralnego alumnów przygotowującego z wielu okazji przedstawienia autorstwa kleryków.

Ważną rolę wśród odbywających się w Łądzie imprez kulturalnych odgrywa Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej. Jego jedenasta już edycja odbyła się w dniach od 6 do 7 czerwca 2015 roku pod hasłem *Rzeki i ludzie*. Seminarium jest jednym ze współorganizatorów tego wydarzenia. Dopelnienie wymiaru kulturalnego stanowiły wystawy prezentowane w seminaryjnej galerii. Były to zarówno wystawy okolicznościowe, związane z rocznicami wydarzeń historycznych, jak i prezentowane przez dłuższy czas. Jedną z nich związana była z odkryciem przez ks. dra Janusza Nowińskiego cennych tkanin w ołtarzu św. Urszuli. Kolejną z nich, ornitologiczną, autorstwa ks. dra Zenona Klawikowskiego, można podziwiać do dziś.

Istotną przeszerzeń przygotowania alumnów do pracy duszpasterskiej i wychowawczej stanowią także koła zainteresowań. Jednym z nich jest grupa animacji medialnej *Art. 43*, która np. z okazji święta św. Franciszka Salezego – patrona dziennikarstwa – przygotowała dla seminarium interesujący program. Jednym z jego punktów była prezentacja nagranych na tę okazję słów Przełożonego Generalnego na temat środków społecznego przekazu i ewangelizacji przez media. Jest to grupa aktywna przez cały rok akademicki – wystarczy wspomnieć multimedialne nowenny z okazji różnych uroczystości czy filmy z cyklu *200 słówek na 200-lecie*. Członkowie *Art. 43* prowadzą też stronę internetową seminarium, jak również wydają czasopismo kleryckie *Lenda*. W omawianym roku wydano trzy kolejne numery tego periodyku.

Innym jest koło przewodników po łądzkim klasztorze. Pod okiem kustosa, ks. dra Janusza Nowińskiego, najpierw szlifują oni swoją wiedzę na temat tego Pomnika Dziedzictwa Narodowego, a następnie dzielą się nią z licznymi pielgrzymami. Sami też pielgrzymują – również w tym roku akademickim odbyła się wycieczka śladami cystersów, zorganizowana pod kierownictwem ks. Marka Babicza. Podobną wycieczkę szlakiem piastowskim zorganizował w ramach wykładów z historii Kościoła ks. prof. UKSW dr hab. Jan Pietrzykowski.

Ważny w formacji jest także wymiar patriotyczny. Z okazji rocznicy wprowadzenia stanu wojennego została zaprezentowana wystawa wydawnictw bezdebitowych. Także Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych (1 marca) został podkreślony wystawą okolicznościowych wydawnictw. Na co dzień o stronę patriotyczną dbają klerycy zrzeszeni w 2 Kręgu Starszoharcerskim „Mafeking” ZHR, organizując dla chłopców z 1 Łądzkiej Drużyny Harcerzy liczne imprezy. Przykładem jest udział – już po raz wtóry - w październikowej akcji IPN i rozgłośni radiowych pod nazwą *Znicze pamięci*.

Rokrocznie ważny moment w każdym wyższym seminarium duchownym stanowią –wieńczące poszczególne etapy formacji seminaryjnej – posługi oraz święcenia diakonatu i prezbiteratu. I w tym roku seminaryjnym Łąd gościł neoprezbiterów z salezjańskiego WSD w Krakowie, którzy odprawili tu *Mszę św. prymicyjną*.

Poczesne miejsce wśród wydarzeń dydaktyczno-naukowych zajmują konferencje i sympozja. I tak 17 października 2014 r. staraniem ks. dra Radosława Błaszczyka zorganizowano XXVIII Łądzkie Sympozjum Liturgiczne pod hasłem *Świadomość eucharystyczna wczoraj i dziś*. Po raz drugi, w dniu 21 czerwca, zostało zorganizowane Łądzkie Sympozjum Pedagogiczne pod tytułem *Duchowość w pedagogice – pedagogika duchowości*. Sympozjum to ma charakter międzynarodowy, a jego współorganizatorem jest Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW. Zostało również zorganizowane (13 czerwca 2015 r.) sympozjum z dziedziny historii sztuki pod hasłem *Lenda medii aevi*.

Wykładowcy i alumni brali też udział w wydarzeniach zewnętrznych o charakterze naukowym. Nie sposób je tu wszystkie wymienić, należy jednak odnotować, że łącznie był to udział w 33 konferencjach naukowych i sympozjach zewnętrznych, z tego wielu międzynarodowych (2 za granicą) oraz 7 sympozjach na miejscu, z tego 4 o charakterze spotkań dla środowiska edukacyjnego, a 3 o charakterze konferencji naukowych. Większość alumnów miała okazję uczestniczyć w przynajmniej jednym sympozjum wyjazdowym, siedmiu alumnów – w dwóch tego typu wyjazdach, a jeden (Krystian

Lipiński) – w trzech. Wśród kadry dydaktycznej ks. Tomasz Kościelny uczestniczył w 14 sympozyjach, ks. Zenon Klawikowski – 8, ks. Mariusz Chamarczuk – 7, ks. Marek Babicz – 4, a ks. Radosław Błaszczuk, ks. Bolesław Leciej i ks. Jacek Zdzieborski – w trzech.

Interesujące dopełnienie tematyki naukowej stanowi udział alumnów we wskrzeszonej przed kilkoma laty inicjatywie cyklicznych spotkań dla nauczycieli w łódzkim klasztorze, które w omawianym roku przybrały szerszą formułę – otwartą dla przyjaciół i sympatyków klasztoru. Pierwsze z nich odbyło się 6 XI 14 r. z konferencją ks. dra Janusza Nowińskiego *Skarby łódzkiego zabytku*. Kolejne – 18 XII 13 r. – połączono z dzieleniem się opłatkiem. Następnym było spotkanie wiosenne, na którym ks. dr Janusz Nowiński opowiedział o swym łódzkim odkryciu. Współorganizatorami tych spotkań są: seminarium oraz Towarzystwo Naukowe Franciszka Salezego.

W omawianym roku kontynuowane były również konińskie kolokwia z cyklu *Porozmawiajmy o...*, w których także brali udział klerycy. Zapoczątkowane zostały spotkaniem z prof. drem hab. Brunonem Hołystem 24 XI 14 r., które odbyło się pod hasłem *Bezpieczeństwo w wymiarze społecznym i osobistym*. Drugim było spotkanie z postacią płka Kuklińskiego przy okazji otwarcia wystawy o nim w Parafii św. M. M. Kolbego, a ostatnim – kolejne spotkanie z ks. prof. Henrykiem Skorowskim.

4. ALUMNI I KADRA DYDAKTYCZNO-NAUKOWA ORAZ PERSONEL ADMINISTRACYJNO-PORZĄDKOWY

W roku akademickim 2014/2015 w WSD TS studia odbywało 34 alumnów (I rok: 13, II rok: 15, III rok: 6). Formacja seminaryjna obejmowała cztery podstawowe wymiary: ludzki, duchowy, intelektualny i pastoralny. W przypadku seminarium salezjańskiego wymiar pastoralny łączy się z charyzmatem salezjańskim.

Regularnej oceny wzrostu w wymiarze ludzkim, intelektualnym, duchowym oraz pastoralnym dokonywano w trakcie miesięcznych i kwartalnych dni skupienia, rokrocznych rekolekcji, zebrań Rady Domu oraz tzw. skrutyniów. Całoroczne przygotowanie alumnów do pracy duszpasterskiej i pedagogicznej miało miejsce między innymi w salezjańskim oratorium w miejscowej parafii i podczas spotkań formacyjno-powołaniowych w ramach tzw. weekendów z Księdzem Bosko. Niemalą rolę odegrały także tzw. wyjazdy powołaniowe do salezjańskich placówek w Polsce i za granicą (Berlin, Sztokholm). Część alumnów w okresie wakacyjnym była w Niemczech, Włoszech i krajach byłego Związku Radzieckiego, gdzie oprócz praktyk duszpasterskich mogli pogłębiać znajomość języków obcych. Kontynuowano z pomocą alumnów rekolekcje w Zakładzie Poprawczym w Witkowie, które były powiązane z praktykami.

W roku akademickim 2014/2015 zajęcia dydaktyczne w studentacie filozoficznym prowadziło pięciu wykładowców posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego: ks. Mariusz Chamarczuk (metodologia pracy naukowej), ks. Grzegorz Hołub (wstęp do filozofii), ks. Tadeusz Kołosowski prof. UKSW (język łaciński), ks. Zbigniew Łepko prof. UKSW (antropologia filozoficzna) i ks. Jan Niewęglowski prof. UKSW (pedagogika ogólna). Zajęcia dydaktyczne prowadziło także czternastu wykładowców ze stopniem naukowym doktora: ks. Radosław Błaszczuk (liturgika, język włoski i proseminarium), ks. Marek T. Chmielewski (salezjańska duchowość młodzieżowa), ks. Wojciech Gretka (metafizyka, historia filozofii starożytnej, historia filozofii nowożytnej, filozofia Boga, teoria poznania), Szymon Grzelak (warsztaty integracyjne), ks. Kazimierz Gryźnia (historia filozofii współczesnej), ks. Stanisław Jankowski (Pismo św.), ks. Zenon Klawikowski (język włoski), Ewa Matyba (fonetyka), Jolanta Próchniewicz (warsztaty integracyjne), ks. Ryszard Sadowski (logika, ogólna metodologia nauk), ks. Maciej Sarbinowski (religiologia), ks. Maciej Szczepankiewicz (muzyka kościelna, śpiew z emisją głosu), ks. Jarosław Wąsowicz (historia Kościoła, proseminarium), ks. Andrzej Wujek (historia filozofii średniowiecznej), a także dziesięć osób z dyplomem magistra: ks. Marcin Balawander (chór, orkiestra), ks. Józef Dubiniec (urbanitas sacerdotalis), Mirosław Glazik (laboratorium – teatr), ks. Tomasz Kościelny (proseminarium), Przemysław Kuchowicz (wychowanie fizyczne), Zbigniew Łuczak (język angielski), Eugeniusz Ochowiak (język niemiecki), ks. Mariusz Słomiński (pedagogika specjalna), Barbara Wróbel (trening interpersonalny), ks. Jacek Zdzieborski (dydaktyka ogólna, język włoski i proseminarium).

Dopełnienie pracy seminarium stanowią pracownicy socjalno-gospodarczy. Warto im podziękować za pracę na rzecz całej wspólnoty seminaryjnej. W ubiegłym roku byli to: Renata Ciu-

bak, Henryk Dróbka, Jolanta Grzywińska, Iwona Kielichowska, Wiesława Kwiatkowska, Bogumiła Olejniczak, Henryk Smuśkiewicz, Barbara Stogińska, Barbara Szcześniak, Anna Tomczak, Grzegorz Woźniak, Zenon Woźniak.

5. KONTYNUACJA NOWEGO KIERUNKU STUDIÓW

Już czwarty rok z rzędu kontynuowano nowy kierunek studiów. Obok dwuletnich studiów filozoficznych, alumni mają możliwość studiować równolegle pedagogikę. W ten sposób część postnowicjuszy jest studentami Wydziału Nauk Pedagogicznych UKSW w Warszawie. Podejmując studia niestacjonarne w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej i opiekuńczo-wychowawczej, alumni, równolegle z wymogami studiów seminaryjnych, realizują przez trzy lata program studiów zgodny z wymogami Wydziału Nauk Pedagogicznych UKSW w Warszawie (przedmioty, ilość godzin wykładowych, ćwiczeń, seminariów oraz konwersatoriów). Daje to możliwość uzyskiwania licencjatu na podjętym kierunku studiów. W roku akademickim 2014/15 działalność tę z powodzeniem kontynuowano, a zajęcia dydaktyczne w ramach studentatu pedagogicznego prowadził jeden wykładowca z tytułem profesora zwyczajnego: prof. dr hab. Jan Piskurewicz (historia myśli pedagogicznej), dziesięciu wykładowców posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego: ks. Mariusz Chamarczuk (wprowadzenie do socjologii, edukacja kulturalna, pedagogia Jana Pawła II), ks. Stanisław Chrobak prof. UKSW (teoretyczne podstawy wychowania), Anna Fidelus prof. UKSW (metodyka pracy resocjalizacyjnej, seminarium licencjackie), Adam Fijałkowski (historia myśli pedagogicznej), ks. Grzegorz Hołub (filozoficzne podstawy pedagogiki), Barbara Kałdon prof. UKSW (pedagogika resocjalizacyjna), Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz prof. UKSW (pedagogika specjalna), ks. Jan Niewęglowski prof. UKSW (wprowadzenie do pedagogiki), Krystyna Ostrowska prof. UW (patologia społeczna z elementami kryminologii) oraz Wanda Zagórska prof. UKSW (psychologia rozwojowa i osobowości), jeden profesor z Włoch – ks. prof. dr Zbigniew Formella UPS (elementy prawa oświatowego, edukacja globalna, komunikacja interpersonalna), ponadto szesnastu wykładowców ze stopniem naukowym doktora: ks. Zbigniew Babicki (pedagogika opiekuńcza), Izabela Bukalska (socjologia edukacji), ks. Dariusz Buksik (psychologia społeczna, psychologia wychowawcza), Andrzej Cimiński (technologia informacyjna z elem. statystyki), ks. Marek T. Chmielewski (pedagogika chrześcijańska), Jolanta Łodzińska (wsparcie społeczne), Ewa Matyba (konwersatorium z wiedzy o plastyce), Piotr Rzymiski (biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania), Bartłomiej Skowroński (metodologia badań pedagogicznych), ks. Bogdan Stańkowski (pedagogika społeczna), Andrzej Stempniak (prawo rodzinne i opiekuńcze, wybrane zagadnienia z prawa karnego), ks. Maciej Szczepankiewicz (konwersatorium z wiedzy o muzyce), Żaneta Tempczyk-Nagórka (subkultury młodzieżowe, praktyki pedagogiczne), a także osiem osób z dyplomem magistra: Mirosław Glazik (konwersatorium z wiedzy o teatrze), Magdalena Jelińska (psychologia rozwojowa i osobowości), ks. Tadeusz Kierbiedź (lektorat języka włoskiego), ks. Tomasz Kościelny (metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, organizowanie i planowanie pracy w placówkach opiekuńczych, pedagogika resocjalizacyjna), ks. Michał Mejer (profilaktyka społeczna), Marek Skoczylas (projekty opiekuńczo-wychowawcze), Danuta Sokołowska (warsztat pracy pedagoga: pierwsza pomoc), ks. Jacek Zdzieborski (gerontologia społeczna, ochrona własności intelektualnej i ergonomia, podstawy dydaktyki), ks. Arnold Zimnicki (metodyka pracy pedagoga szkolnego, konwersatorium z metodyki gier i zabaw).

Należy zauważyć, że wykładowcy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje. Na przykład, przewód habilitacyjny w omawianym roku akademickim zwińczył sukcesem ks. Ryszard Sadowski – wykładowca i były rektor WSD TS w Łądzie.

W omawianym roku kontynuowane były praktyki studenckie zgodne z programem kierunku i specjalności. Praktyki w placówkach resocjalizacyjnych zrealizowano w Zakładzie Poprawczym w Witkowie, Zakładzie Poprawczym w Szubinie, Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Trzcińcu i w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Różanymstoku. Jak zwykle, więcej było placówek, w których studenci odbywali praktyki opiekuńczo-wychowawcze: począwszy od akcji wakacyjnych, głównie o charakterze socjoterapeutycznym, poprzez placówki socjalizacyjne o charakterze daw-

nych domów dziecka (w Częstochowie – salezianie, w Dębnie – salezianie, w Dobieszczyźnie – salezjanki, w Poznaniu – salezianie, w Pleszewie – salezjanki), placówki opiekuńczo-wychowawcze typu internackiego (bursy salezjańskie w Szczecinie i Warszawie) aż po placówki bardziej specjalistyczne: Dom Pomocy Społecznej ss. dominikanek w Mielżynie czy Pogotowie Opiekuńcze w Koninie.

Tegorocznym wyzwaniem były zmiany przepisów o szkolnictwie wyższym. Pociąga to za sobą konieczność powolnego wygaszania współpracy z WNP UKSW i poszukiwania innej uczelni, by alumni mogli studiować pedagogikę.

Niemniej po czterech latach studiowania alumnów na kierunku pedagogika o specjalności pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i resocjalizacyjna stało się oczywiste, że pomysł dopełnienia dotychczasowych, ogólnych studiów z zakresu filozofii o zagadnienia pedagogiczne był niezwykle trafny i bardzo potrzebny w praktyce. Na koniec omawianego roku jak zawsze dokonano podsumowania studiów pedagogicznych. W dniu 23 czerwca, na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 8 studentów zdało pomyślnie egzamin licencjacki. Jedna praca została oceniona z wyróżnieniem. Na pewno warto kontynuować tę formę studiów.

6. BIBLIOTEKA I CZYTELNIJA

Tradycyjne formy czytelnictwa powoli zdają się ustępować miejsca sposobom powiązanym z nowymi technologiami. Stąd dalszemu zmniejszeniu w minionym roku akademickim uległa ilość osób korzystających z biblioteki seminaryjnej. Choć do komputerowej bazy czytelników zapisanych było nadal ok. 1500 osób, to książki wypożyczało 109 osób. Łącznie odwiedzili oni bibliotekę (czyli dokonali wypożyczenia lub zwrotu książki) 837 razy. Ogółem czytelnikom wypożyczono 2150 książek. 7 osób korzystających z usług biblioteki oraz czytelnicy na miejscu otrzymało dostęp do 50 książek i 6 woluminów czasopism.

Księgozbiór wzrósł o 3670 książek i w dniu 18 lipca 2015 roku liczył 130 030 woluminów. Dlatego dokonuje się systematycznego zmniejszania ilości duplikatów, by zrobić miejsce na nowe nabytki. Minimalizowanie ilości dubletów dokonuje się poprzez przekazywanie książek współbraciom, wymianę z innymi bibliotekami, sprzedaż książek do antykwariatu.

W omawianym okresie kontynuowano wymianę międzybiblioteczną z 45 bibliotekami seminaryjnymi, zakonnymi i świeckimi. Prowadzono również wysyłkę czasopisma Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego „Seminare” do 50 bibliotek teologicznych, seminaryjnych i zakonnych. Dzięki życzliwości tej redakcji, łączka biblioteka może prowadzić wymianę międzybiblioteczną i otrzymywać w zamian wiele wartościowych czasopism.

Mimo braku miejsca w magazynach bibliotecznych, systematycznie powiększany jest księgozbiór pedagogiczny. Kontynuowano też prenumeratę czasopism pedagogicznych, m.in. „Pedagogia ojcostwa”, „Społeczeństwo i rodzina”, „Człowiek w kulturze”, „Głos pedagogiczny”, „Problemy opiekuńczo-wychowawcze”. Rozpoczęto prenumeratę czasopism „Egzorcysta” i „Doradca w Pomocy Społecznej”. Personel biblioteki stanowiło 2 księży (ks. Marek Babicz i ks. Władysław Grochal), a pomocą służył 1 alumn oraz 2 stażystki.

7. ZAKOŃCZENIE

Gdyby spojrzeć na formację jako na proces ciągły, to czas formacji początkowej jest czasem szczególnym. To z jednej strony wymóg wzmoczonej pracy wielu osób wchodzących w skład wspólnoty wychowawczej: formatorów i wykładowców wraz z całym personelem pomocniczym, a z drugiej – dobrej współpracy ze strony alumnów, chętnie poddających się procesowi formacji i podejmujących autoformację. Stałym wsparciem służą też liczne osoby przychylnie seminarium. Mowa o gronie przyjaciół, którzy poprzez modlitwę i ofiary włączają się we wspólne dzieło. Tym większa jest dla nich wdzięczność.

Rok seminaryjny 2014/15 przeszedł do historii. Po wakacjach rozpocznie się kolejny rok formacyjny.

ks. Tomasz Kościelny SDB
prorektor ds. studiów WSD, Łąd n. Wartą